

Info

Europoslanci sa vyjadrili k vinárskej reforme

EÚ je najväčším svetovým producentom vína, zbavovanie sa nadproduktu ju však ročne stojí až 500 miliónov z 1,3 miliardy eur určených na oblasť vinárstva. S cieľom riešiť tento prebytok vypracovala Komisia návrh nariadenia, o ktorom hlasovali europoslanci v rámci konzultačného postupu. Parlament navrhol k vinárskej reforme stovky pozmeňujúcich návrhov, medzi nimi napr. skrátenie doby pre kompenzácie za dobrovoľné vyklčovanie nadbytočných viníc, či ponechanie postupu osladzovania vína cukrom.

Správu, prostredníctvom ktorej sa poslanci vyjadrili k navrhovanej vinárskej reforme, prijal Parlament pomerom hlasov 497:109:89.

Vzhľadom na to, že Parlament má v prípade schvaľovania tohto nariadenia len konzultačnú právomoc, na prijatie nových pravidiel (vrátane zmien, ktoré k pôvodnému návrhu schválil EP) bude potrebný súhlas členských štátov v Rade. Ich postoj však môže výsledok hlasovania Parlamentu ovplyvniť. V rámci rozpravy o tejto problematike vystúpili aj dvaja slovenskí europoslanci (pozn. - ich príspevky sú uvedené na konci článku).

Uskutočnenie reformy

Europoslanci v prijatej správe uvádzajú, že Európskou komisiou navrhovaný termín vstupu nariadenia do platnosti - 1. august 2008, t.j. začiatok budúceho hospodárskeho roku vo vinárskom odvetví - je podľa nich nerealistický. Navrhli preto, aby nariadenie vstúpilo do platnosti až o rok neskôr (k 1. augustu 2009).

Kľčovanie

Jednou z dôležitých častí reformy je dobrovoľné kľčovanie viníc za finančnú náhradu, čím sa má zredukovať počet neproduktívnych výrobcov a tým znížiť nadbytočnú produkciu. Kým Európska komisia navrhla, aby vyplácanie finančných kompenzácií prebiehalo počas piatich rokov, poslanci navrhujú skrátiť toto obdobie na **tri roky**. To by totiž podľa nich umožnilo producentom zamýšľajúcim zanechať produkciu vína, aby tak učinili čo najskôr.

Kompenzácie navrhované Európskym parlamentom predstavujú 510 miliónov eur v hospodárskom roku 2009/2010, 337 miliónov eur v roku 2010/2011 a 223 miliónov eur v roku 2011/2012, namiesto odlišných čiastok navrhnutých Európskou komisiou pre rozmedzie rokov 2008/2009 - 2012/2013.

Dosládzanie vín (chaptalizácia) a podpora muštov

V spornej otázke pridávania cukru do vína s cieľom zvyšovania obsahu alkoholu, ktoré využívajú najmä severské krajiny s chladnejším podnebím a nedostatkom slnka, ale aj producenti vína na Slovensku, v Českej republike, Nemecku, či Rakúsku, sa Parlament

jednoznačne vyslovil **za ponechanie dosládzania**. Európska komisia navrhovala, aby bolo pridávanie cukru do vín zakázané, poslanci sa však postavili proti takémuto návrhu.

Južné krajiny Európy používajú na zvýšenie obsahu alkoholu hroznový mušt vyrobený zo štiav, poslanci sa preto postavili aj **proti zrušeniu podpory na mušty** (ktorých výroba je v porovnaní s postupom dosládzania cukrom nákladnejšia) a žiadajú, aby boli zachované aj podpory na zahustený a rektifikovaný muštový koncentrát. Taktiež požadujú, aby sa **ponechala možnosť pridávania sacharózy do vína** v oblastiach, kde má tento postup historickú tradíciu z dôvodu nepriaznivých klimatických podmienok.

Čo sa týka celkového dosládzania na účely zvýšenia obsahu alkoholu, poslanci trvajú na tom, že **limity na obsah sladidiel môžu byť postupne znižované, avšak až po predložení dopadovej štúdie**, ktorú má Európska komisia vypracovať v roku 2012.

Označovanie pôvodu

Poslanci sa sú presvedčení, že výroba (vrátane spracovávaní a prípravy vín), a prípadne aj zušľachťovanie vín a ich plnenia do fliaš, by sa mali v prípade vín s tzv. chráneným označením pôvodu a vín so zemepisným označením uskutočňovať v zemepisnej oblasti, ktorej sa to týka.

Označovanie vín

Správa schválená v EP sa zároveň vyslovuje proti tomu, aby bolo povolené udávať ročník vína, jeho odrodu a ďalšie tradičné značenia na stolových vínach, ako to navrhuje Európska komisia. Domnievajú sa totiž, že toto privilegium má byť ponechané výhradne kvalitným akostným vínam, aby nedochádzalo k dezinformácii spotrebiteľov. Na druhej strane sú poslanci presvedčení, že názov výroby a výrobnej oblasti by mal byť povinne uvedený na etiketách všetkých vín s chráneným označením pôvodu a vín so zemepisným označením.

Práva na výsadbu

Parlament sa v svojej správe stavia tiež jednoznačne **proti celkovej liberalizácii práv na výsadbu** vín so zemepisným a chráneným označením pôvodu, ktorá by mala podľa pôvodného návrhu EK prebehnúť od 1. januára 2014. Pokiaľ ide o ostatné vína, poslanci si najskôr želajú vidieť dopadovú štúdiu o opatreniach na obnovenie rovnováhy trhu, ktorá má byť vypracovaná do roku 2012.

Vedľajšie produkty vínnej produkcie

Z dôvodu ochrany životného prostredia žiada Parlament zachovať v nariadení povinnosť zberu a destilácie všetkých vedľajších produktov vínnej produkcie. Poslanci súčasne upresňujú, že len "subjekty prevádzajúce destiláciu" by mali mať právo získať podporu na túto činnosť, a alkohol takto získaný nesmie byť v žiadnom prípade použitý pre ľudskú spotrebu.

Národné rozpočty a propagácia produktov

Poslanci EP navrhujú, aby mohli byť programy národnej finančnej podpory využívané na financovanie propagácie vín nielen v tretích krajinách, ale tiež na vnútornom trhu Únie, a takisto aj na financovanie reštrukturalizácie odvetví, predchádzania krízam, na vývoj a výskum v tejto oblasti či zlepšovanie kvality vín. Producenti by pritom podľa Parlamentu mali mať možnosť využívať počas jedného hospodárskeho roka viaceré rôznych opatrení súbežne.

Prevod prostriedkov z vínného sektora na sektor rozvoja vidieka

Správa EP sa tiež stavia proti návrhu Komisie na postupné prevádzaniu prostriedkov doposiaľ určených na organizáciu trhu s vínom na sektor rozvoja vidieka.

Rozprava (11. 12. 2007):

V rámci rozpravy o tejto problematike vystúpili aj dvaja slovenskí europoslanci.

Poslanec Peter **BACO** (NA, SK) v úvode svojho vystúpenia položil europoslancom otázku: "Ide v reforme skutočne o dobré víno? Dobré víno je predsa víno, ktoré je predané, to znamená, že zákazník akceptuje jeho kvalitu za ponúkanú cenu". V tejto súvislosti ďalej dodal, že niektoré štáty Európskej únie produkujú nepredajné vína, čo stojí daňových poplatníkov 500 miliónov eur ročne.

Ako tiež uviedol, Slovenská republika a niektoré ďalšie členské štáty nekompromisne zredukovali svoj vinársky sektor, kvôli čomu sa v nich už nepredajné vína nevyrábajú. Je preto podľa jeho slov proti princípom trhu, aby sa teraz národné finančné podporné balíky tvorili na tzv. historickom princípe." Je to diskriminačné pre nás, lebo máme byť takto potrestaní za to, že sme finančne nepodporovali výrobu nepredajného vína".

Spomenul tiež, že podľa návrhu reformy má mať Slovensko natrvalo niekoľkonásobne menšiu podporu, ako producenti nepredajných vín. "Trváme preto na finančných podporách smerovaných výlučne na výmeru viníc. Z tých istých diskriminačných dôvodov nesúhlasíme ani so zmenou označovania vín a trváme na doterajšom označovaní", zdôraznil.

Europoslankyňa Zita **PLEŠTINSKÁ** (EPP-ED, SK) uviedla, že hoci je Európska únia producentom vína svetového významu, v dôsledku globalizácie je európske vinárstvo ohrozené dovozom lacných vín z USA, Južnej Ameriky, Južnej Afriky, Austrálie, či z Nového Zélandu.

Lacnejšie vína z tretieho sveta síce podľa jej slov "robia radosť európskym spotrebiteľom", no európskym výrobcom spôsobujú nemalé starosti. "Európske vinárstvo vďaka vyšším nákladom bude mať ťažkú pozíciu uspieť pri plne otvorenom trhu a z tohto dôvodu potrebujeme reformu vínného sektoru", uviedla v spomínanej súvislosti.

Únia má ročne vyčlenených 1,3 miliardy eur z rozpočtu pre odvetvie vína a preto je podľa Zity Pleštinskej potrebné využiť tieto prostriedky na podporu kvality a atraktívnosti európskych vín, ako aj na vývoj a výskum v tejto oblasti.

"Dorábanie hrozna bolo a je na Slovensku tvrdým biznisom. Obchodníci tlačia na ceny, preto slovenskí vinári nedokážu vinohradníkom zaplatiť za hrozno adekvátne ceny", uviedla a dodala, že z týchto dôvodov je opodstatnená obava, že pestovatelia hrozna podľahnú v boji o prežitie ponúkaným dotáciami za ničenie vinohradov. "Hrozilo by, že vinice by sa klčovali tam, kde prebytky nevznikajú", upozornila.

Presadiť klčovanie len na juhu Európy, kde vznikajú prebytky, ktoré sa odstraňujú dotovanou destiláciou, rovnako ako povedať stop severoeurópskemu dosladzovaniu, je podľa nej politicky nepriechodné.

Ocenila tiež prácu spravodajcu Castiglioneho, ktorý podľa nej predložil vyvážený prístup. Iba dobrou reformou vínného sektoru je totiž podľa jej slov možné zachovať najlepšie tradície výroby vína v EÚ, posilniť sociálnu sieť, zvýšiť atraktívnosť vidieckych oblastí a zároveň chrániť životné prostredie. "Som presvedčená, že návštevníci v jednotlivých vinárskych regiónoch Európy ocenia šancu vychutnávať osobitné vína vyrábané v miestnych viniciach", uviedla na záver.

Kontakt :

Zuzana REPKOVÁ-ANDREJČÁKOVÁ

Tlačové oddelenie - Tlačový atašé

E-mail: TlacoveOddelenie-sk@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32119

STR: (33-3) 881 76673

PORT: (+32) 498 98 33 34